

Koliko nas stvarno „košta“ kućni ljubimac, a koliko dijete?

U Hrvatskoj, kao i u mnogim drugim zemljama Europske unije, financijski aspekti roditeljstva i brige o kućnim ljubimcima postaju sve važniji faktori u donošenju životnih odluka.

OBITELJ

By **Mirela Raič** 03.11.2025.

U Hrvatskoj, kao i u mnogim drugim zemljama Europske unije, financijski aspekti roditeljstva i brige o kućnim ljubimcima postaju sve važniji faktori u donošenju životnih odluka. Dok se kućni ljubimci često smatraju relativno pristupačnim „dodatkom“ u obitelji, s druge strane odgoj i obrazovanje djeteta predstavljaju znatno veći financijski izazov.

Ova analiza istražuje koliko nas stvarno košta kućni ljubimac, a koliko dijete te kako se razlika u tim troškovima reflektira na društvene trendove u Hrvatskoj.

Koliko trošimo na kućne ljubimce?

Troškovi posjedovanja kućnog ljubimca, najčešće psa ili mačke uključuju nekoliko ključnih stavki: hranu, veterinarsku skrb, opremu (krevetić, ogrlica, igračke), ali i nepredviđene troškove poput liječenja bolesti. U Hrvatskoj je primjerice osnovni **godišnji trošak držanja psa srednje veličine otprilike između 1.200 i 1.600 eura**. Ovaj iznos uključuje redovnu prehranu, cijepljenja, godišnje preglede i osnovne dodatke, ali i varira ovisno o veličini psa i specifičnim potrebama. Za usporedbu, manji kućni ljubimci poput glodavaca ili manjih pasmina zahtijevaju niže troškove, pa se primjerice trošak manjih ljubimaca, poput mačaka ili glodavaca kreće najčešće u rasponu od 400 do 800 eura godišnje.

Osnovni veterinarski pregled stoji oko 15 eura, a cijepljenje protiv bjesnoće 20 eura. Šišanje, kupanje ili osnovna njega variraju od 20 do 50 eura, ovisno o veličini i pasmini psa. A ako vlasnici moraju otputovati, cijena smještaja ljubimca u pansionu kreće se između 20 i 30 eura dnevno, dok „pet hoteli“ s luksuznijim uslugama naplaćuju i do 50 eura po danu.

Ipak, najveći trošak čine veterinarske intervencije. Liječenje težih bolesti može doseći između 5.000 do 10.000 eura, što za mnoge vlasnike predstavlja ozbiljan financijski udarac. U posljednje četiri godine, troškovi veterinarskih usluga u Hrvatskoj porasli su za oko 25 %, pokazuju podaci Državnog zavoda za statistiku (DZS), dok su cijene hrane za životinje porasle gotovo 30 % u istom razdoblju.

Iz **Hrvatskog instituta za financijsku edukaciju (HIFE)** objašnjavaju da godišnji trošak kućnih ljubimaca najviše ovisi o vrsti i veličini životinje te zdravstvenom stanju. Umjesto „prosječne cifre“, smislenije je u kućni budžet uvrstiti: redovitu hranu, preventivne veterinarske troškove (cijepjenja i slično), kastraciju/sterilizaciju, čuvanje tijekom putovanja te nepredviđene izdatke.

Financijska stvarnost roditeljstva

Financijski teret odgoja djeteta u Hrvatskoj daleko je veći i složeniji. Od samog rođenja dijete zahtijeva stalne izdatke: odjeća, pelene, hrana, oprema, vrtić, škola, izvanškolske aktivnosti,

zdravstvena skrb i kasnije studiranje.

U Hrvatskoj se procjenjuje da roditelji do punoljetnosti mogu potrošiti između 60.000 i 85.000 eura po djetetu. **Na godišnjoj razini, to iznosi u prosjeku oko 3.500 do 4.500 eura, ovisno o životnom standardu, lokaciji i broju djece.** Ova cifra uključuje osnovne potrebe poput hrane, odjeće, obrazovanja, zdravlja, smještaja, ali i dodatne izdatke za slobodne aktivnosti, tehnologiju i obrazovne programe.

Prema službenim podacima, propisane su i minimalne mjesečne potrebe djeteta u Hrvatskoj. Za najmlađe (0–6 godina) one iznose oko 195 eura mjesečno, za dob 7–12 godina oko 230 eura, a za adolescente do 252 eura. U obiteljima s višim prihodima ti iznosi rastu i do 800 eura mjesečno po djetetu. Drugim riječima, zakonski propisana „osnovna“ razina uzdržavanja pokriva tek djelić stvarnih potreba, a stvarni iznosi često su dvostruko veći osobito kad u igru uđu troškovi za vrtiće, slobodne aktivnosti, tehnologiju i prijevoz.

“Europski podaci pokazuju da je ukupna stopa fertiliteta (TFR) u EU 2023. pala na 1,38, a Hrvatska je na oko 1,46 (2023.), što je ispod razine jednostavne reprodukcije. Stabilan posao, dostupno stanovanje i predvidivi troškovi života povezani su s ranijim formiranjem obitelji i većom vjerojatnošću rađanja prvog i drugog djeteta”, objasnili su iz Udruge HIFE.

Važno je istaknuti da roditelji u Hrvatskoj imaju pristup raznim potporama i naknadama, poput roditeljskog dopusta i jednokratnih novčanih potpora za rođenje djeteta, no one pokrivaju tek manji dio ukupnih troškova i često ne ublažavaju dovoljno financijski pritisak.

Briga o djeci i briga o ljubimcima nose različite izazove i radosti. Troškovi su u slučaju djece često veći, ali iskustvo koje donosi roditeljstvo proteže se daleko izvan okvira materijalnog jer uključuje društvenu i emocionalnu dimenziju koja oblikuje i pojedinca i zajednicu.

“Troškovi se mogu uspoređivati, ali svrha i odgovornost nisu iste. Kod djeteta govorimo o odrastanju, ljubavi, brizi i međusobnom oblikovanju života, dok kod ljubimaca o odgovornoj brizi koja također traži vrijeme, disciplinu i novac, ali ne u kontekstu zamjene za roditeljstvo”, ističu iz Udruge.

Između emocionalne veze i ekonomske računice

Sve veći životni troškovi, nesigurna zaposlenja i visoke cijene stanovanja znatno utječu na odluke o roditeljstvu. Istraživanja pokazuju da su visoki troškovi odgoja djece jedan od glavnih razloga zbog kojih mlade obitelji odgađaju roditeljstvo ili odlučuju imati manje djece. Taj fenomen prisutan i drugdje u Europi, sve češće se primjećuje i kod nas, osobito u urbanim sredinama među mlađom populacijom.

“Novija istraživanja ukazuju da rast troškova stanovanja, naročito najamnina u sredinama s niskim udjelom vlasništva, statistički smanjuje broj djece. Sigurnije i pristupačnije stanovanje, zajedno s tržištem rada koje nudi stabilnost smanjuje barijeru za prvo dijete. Značajno pomaže dostupnost dječjih vrtića (i po cijeni koja odgovara primanjima obitelji), roditeljski dopusti koji omogućuju stvarnu podršku roditeljima i porezni sustav prepoznaje troškove obiteljskog života (npr. porezne olakšice)”, navode iz Udruge.

Iako se ideja roditeljstva često promatra kroz emocionalnu i biološku prizmu, sve je više dokaza da parovi, osobito u razvijenim društvima, pristupaju roditeljstvu i kroz ekonomsku logiku. Teorije poput one nobelovca Garyja Beckera sugeriraju da odluka o broju djece nije samo pitanje želje ili prirode, već i složene kalkulacije koristi i troškova. Moderni roditelji, osobito visokoobrazovani, sve češće odabiru manji broj djece želeći im pružiti maksimalne uvjete za razvoj, od vrhunskih edukacija do sigurnog doma. Takav pristup rezultira višim troškovima po djetetu, ali i općim padom nataliteta.

“Inflacija je zadnjih godina objektivno zategnula budžete većine kućanstava u Hrvatskoj, a naročito mladih obitelji. Sve to rezultira odgodama tzv. „velikih“ odluka (prvo dijete, kupnja stana), ali i veća opreznost prema svakoj dugoročnoj obvezi”, pojasnili su iz Udruge.

Pritom su žene ključni faktor u toj jednadžbi. Vrijeme koje žena ulaže u odgoj djeteta čini velik dio ukupnog troška roditeljstva, a s porastom zaposlenosti i obrazovanja žena, njihovo vrijeme postaje vrijednije što direktno utječe na smanjenje stope rađanja. Naime,

visokoobrazovane žene u pravilu imaju manje djece upravo zbog toga što teže većoj kvaliteti roditeljstva, ali i profesionalnom razvoju. Akademik i **sveučilišni profesor dr. sc. Anđelko Akrap** navodi da je objašnjenje navedenog trenda složeno i da je potrebno uključiti veliki broj činitelja.

“U nerazvijenim agrarnim društvima sve se odvijalo u obitelji, od proizvodnje proizvoda neophodnih za život kao i briga da se osigura biološko obnavljanje obitelji. U industrijskim društvima nekada autonomne obiteljske funkcije izlaze iz obitelji jer je mjesto rada izvan obitelji. Tako i nekada autonomna obiteljska funkcija oko obnavljanja stanovništva ovisi i o intervenciji države koja treba svojim mjerama obiteljima omogućiti imanje željenog broja djece. U pitanju je financijska podrška mladima koji podižu djecu kao i osiguranje osnovnih egzistencijalnih potreba”, ističe Akrap.

Troškovi stanovanja, obrazovanja i zdravstva sve više opterećuju budžete mladih obitelji. Istodobno, ljubimci postaju važan izvor bliskosti i emocionalne podrške. U takvim okolnostima mijenjaju se i životni prioriteti jer mnogi biraju ulagati u kvalitetu života i osobnu dobrobit, a ljubimci postaju važan dio tog izbora. Takve promjene nisu ni dobre ni loše same po sebi niti znače da se jedno zamjenjuje drugim, ali svakako odražavaju šire društvene trendove koji će dugoročno oblikovati i našu demografsku i ekonomsku sliku.

Profesor dr. sc. Akrap objašnjava da je jedan od bitnih problema oblikovanje uvjeta u kojima je moguće što bolje spojiti zaposlenost i podizanje djece.

“Mlade osobe bi trebale imati slobodu izbora hoće li imati djecu ili ne, a njihovu odluku ne bi trebali ograničavati materijalni (egzistencijalni) uvjeti. Istraživanja pokazuju da većina ljudi želi imati onoliko djece koliko bi bilo dovoljno da se stanovništvo održi stabilnim, ali u stvarnosti ih imaju manje nego što žele. Taj jaz između željenog i stvarnog broja djece posebno je izražen u visokorazvijenim društvima”, navodi Akrap.

Ljubimci postaju alternativa za povezivanje i njegu

Gledajući s druge strane, za pojedince koji ne mogu, ne žele ili ne uspijevaju imati djecu, ljubimci postaju prihvatljiva alternativa za povezivanje i njegu, ali i svojevrsni psihološki amortizer roditeljske potrebe. Emocionalna uloga ljubimaca raste upravo zato što se čini da ih možemo uzdržavati bez straha od financijskog sloma.

“Trend pada broja živorođenih ne može se tumačiti porastom broja kućnih ljubimaca. Takva pojava odnosi se na zanemariv udio u ukupnoj populaciji”, objašnjava prof. dr. sc. Akrap.

Dok kućni ljubimci zahtijevaju ozbiljno financijsko i emotivno ulaganje, njihovi troškovi ipak su znatno manji i vremenski ograničeni u usporedbi s djetetom. Roditeljstvo donosi neusporedivo veću odgovornost i financijski teret koji danas mnogima djeluje nedostižno bez snažne društvene podrške.

“Odluka o djetetu ne donosi se zato što „ima smisla u proračunu“, nego zato što ima smisla u životu. Većina obitelji u Hrvatskoj nikada nije imala idealne uvjete, ali su se djeca radala jer su ljudi vjerovali u sutra i pomagali jedni drugima. Danas su okolnosti malo promijenjene, ali

potreba za sigurnošću i zajedništvom ista je kao i prije. S druge strane, kućni ljubimci su predivan dio života, no važno je biti svjestan da i oni traže vrijeme, brigu i novac. To nije „jeftina“ zamjena za obitelj, nego posebna odgovornost koja također treba poštovanje”, ističu iz Udruge HIFE.

Financijski izazovi roditeljstva oblikuju društvene trendove i imaju direktan utjecaj na demografske promjene u Hrvatskoj. Shvaćanje ovih troškova i njihovih društvenih implikacija ključno je za donošenje politika koje će podržati roditelje i potaknuti pozitivne demografske trendove. U konačnici, kako pojedinci, tako i društvo, moraju pronaći ravnotežu između financijskih mogućnosti i želja za obiteljskim životom i kvalitetom života.

“Svatko ima pravo birati kako će živjeti i što mu daje osjećaj ispunjenosti. Važno je da te odluke donosimo svjesno i s poštovanjem prema drugima, bez potrebe za uspoređivanjem ili osuđivanjem tuđih izbora”, zaključili su iz Udruge.

Ljubimci nas ispunjavaju ljubavlju i toplinom, no dijete ostaje najveći životni projekt za roditelja, ali i za društvo. Kad trošak tog puta postane prepreka, to više nije samo osobni izbor, nego i ogledalo društva. Možda je pravo pitanje ne koliko dijete košta, nego koliko nas košta kad ih ima sve manje.

I dok usporedbe ne služe nikome, ono što bi trebalo biti zajedničko jest podrška onima koji žele dijete, da im to bude moguće, i onima koji ne žele, da se u svom izboru osjećaju jednako poštovano. Upravo zato, pitanje podrške mladima postaje ključno – ne da bi svi birali isto, nego da bi svatko mogao birati slobodno.

Izradu i objavljivanje serijala tekstova pod naslovom „Psi i mačke umjesto pelena - gdje su nestala djeca?“, autorice Mirele Raič, financijski je podržala Agencija za elektroničke medije kroz projekt Poticanja novinarske izvrsnosti za 2025. godinu.

U ovom postu: [djeca](#), [kućni ljubimac](#), [naslovnica_hero](#)

WRITTEN BY

Mirela Raič

Diplomirala je turistički menadžment i neko vrijeme plovila tim vodama, ali ju je život odveo u svijet medija u kojem se brzo prilagodila. Velika je zaljubljenica u putovanja, dobru klopu, prirodu i amatersku fotografiju. Perfekcionizam joj često stoji na putu, ali i daje strukturu njezinom kaosu ideja. Za sebe kaže da je ekstrovert kada treba, a introvert kada može i da joj je glava često među oblacima gdje smišlja sljedeću pustolovinu.

Dan s kojeg su mame
otišle s osmijehom,
napunjenim baterijama i
srcima

Administrator

Baby Center lansirao
najveći blagdanski
katalog igračaka – i
otkriva finaliste za
Igračku godine!

She.hr

Kad ljubimci postanu
obitelj: kako solo život i
kasne veze mijenjaju
obiteljsku dinamiku?

Mirela Raić

Bricks Blog Site

Medijski mali servisi j.d.o.o. Sva prava pridržana. Impressum.